

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' ויגש ה' טבת תשע"ו

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 520

פצצות יקרים

ויגש אליו יהודה וכו' (מ"ד, י"ח) רמז להצדיק שהוא דל ועני ושפל מאד בעיניו ע"י הארת עצם ההויה ב"ה עליו שמחמת שמרגיש גודל ההארה והקדושה מעצם הויה ב"ה השופע ומאיר עליו עי"ז בא לגדול העונה השפלות מרוממות א-ל עד אין סוף, וזה נרמז בשם יהודה שבו השם הקדוש הויה ב"ה כסדר והד' רומז להצדיק שהוא דל ושפל מאד בעיניו מפני הויה ב"ה ששורה עליו.

ויגש אליו יהודה וכו' (מ"ד, י"ח) כשאדם רוצה להגיש ולקרב עצמו להקב"ה יש לו מקודם הגשה למלחמה היינו מלחמת היצה"ר עד שהקב"ה עוזרו ומנצח המלחמה, ואז נתקרב להקב"ה ויגש לתפלה, ואח"כ כשבא לזו המדרגה אז בא לידי הבושה לפני עצמו מה זו המלחמה שהיה לו מקודם ועם מי היתה המלחמה אזי אח"כ הגשה לפיוס ומיוחד כל דבר למעלה וכו'.

ויגש אליו יהודה ויאמר כי אדוני וכו' (מ"ד, י"ח) כי השכינה הנקרא יהודה נגש אל הצדיק הנקרא יוסף לפייסו שיהיה כל מעשיו הטובים תורה עבודה וגמ"ח ג' סוגים הנקראים מלחמה פיוס ותפלה, שיעשה זאת לא לתועלת עצמו רק לייחד קבה"ו שיהיה בי אדוני שהוא יחוד הנ"ל בסוד וה' בהיכל קדשו, וכשיתבודד בביתו יכוין בנ"ל...

ולא עמד איש אתו (מ"ה, א') הצדיק האמיתי נקרא איש צדיק תמים (י, ט') הצדיק אינו בבחינת עומד אלא שהוא בבחינת מהלך שהולך ממדרגה למדרגה ומעולם אל עולם עד השורש והמקור העליון ע"י ההליכה הנמשכת ממתיק את הדרכים מדין לרחמים פשוטים וע"י המתקת הדנים לא יעמוד שום בחינה של גבורה ודין ח"ו אכ"ר.

ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף (מ"ה, ג') בפעם הראשונה שבאו האחים לשבור אוכל התנכר יוסף אליהם ודיבר עמם קשות, האחים תהו מה זאת עשה ה' לנו, עד ששמעו את שתי המילים אני יוסף בו ברגע סרו כל התמיהות נתרצו על הקושיות, אף בהנהגות העולם כך יום שעה שעה מתעוררת הקושיה והתמיהה על הנהגה זו ומאורע זה עד שיבא הרגע וישמע העולם את שתי המילים אני ה' ואז ראו כל בשר יחדיו כי יד ה' עשתה כל זאת להטיב.

אל תרגזו בדרך (מ"ה, כ"ד) יתכן שהיו בעצבות קצת כמו שאמר להם ועתה אל תעצבו כו' מחמת המכירה וצריך הרחקה מעצבות והזכרת יום המיתה מביא עצב לזה אמר להם אל תרגזו בדרך היינו בדרך כל הארץ וכו' שהיא המיתה דהרי המלחמה עם היצה"ר נקראת הרגזה והמלחמה עם היצה"ר ע"י הזכרת יום המיתה גורמת לעצבות ע"כ אמר להם יוסף דעכשיו אל תרגזו את היצה"ר ע"י הזכרת יום המיתה אלא ע"י למוד התורה ובאמירת קריאת שמע שהם דברים המשמחים את הלב.

וכי הוא מושל בכל ארץ מצרים (מ"ה, כ"ז) בשרו ליעקב על גדלות יוסף דהרי דרך העולם שמלך הרוצה להיות נאהב אצל עמו הולך בנימוסיהם, אבל יוסף לא כן היה עמו, כדכתיב (מ"ג, ל"ב) וישימו לו לבדו ולהם לבדם, וזה הכוונה וכי הוא מושל בכל ארץ מצרים ולא שהמצרים מושלים בו אלא הוא נוהג כמנהגו כדת ישראל.

ויאמר אלקים לישראל במראות הלילה ויאמר יעקב וכו' (מ"ה, כ') וקשה למה פתח בישראל וסיים אח"ז ביעקב, אבל נזכר לומר כך פירוש הפסוק ויאמר אלקים לישראל היינו אם תעלה למעלת בחינת ישראל שהוא גבוה מאד אל יבא לך גדלות מזה, רק תזכור שאתה יעקב בחינה קטנה וזהו ויאמר יעקב, וגם מסיפא לרישא תדרש בעת שאתה בבחינת יעקב היינו בקטנות אל תהי' מזה בעצבות רק אדרבה תזכור שתוכל להעלות לבחינת ישראל בתשובה ומעש"ט וכו' וזה ענין הכרחי לעבודת השי"ת במעלת החסידות. (בית אהרן מקרלין)

ול להיות בפחד נורא שאין כדוגמתו בעולם שלא יצא מהשפלות שלו. בכל רגע עליו לזכור שאם יאבד את מציאות הפגמים שלו הוא ירד לשאול תחתית, לתהום רבה. ולכן עליו ללכת לסוף הגלגול שלו ולחפש מההתחלה של חטא עץ הדעת איפה הפגם שלו בכדי שיעמוד לפני קודשא בריך הוא כעני בפתח. וזוהי הגדלות שלו, כי עכשיו "מבשרי - אחזה אלוקה".

עלינו להתאחד כולנו ולהגיע לאהבת דוד ויהונתן. דוד המלך הוא הדוגמה לכל העולם. כמו שדוד היה הדוגמה להורות תשובה לרבים כך הוא דוגמה לכל העולם לאהבת דוד ויהונתן, בכדי שאנו נלמד מהם איך להתאחד, וכשאחד מגיע לחבר להתמרמר על שפלותו החבר יוכל לסבול אותו, מתוך שהוא שומע את הלכלוך של עצמו לא של החבר, ושניהם יוכלו ללכת ביחד ולצעוק "רחמים", יש רחמים בדיון. זה אמנם דיון, אבל יש שם רחמים - כרחם אב על בנים.

אנו צריכים ללכת כולנו יחד, ושיהיה לנו סבלנות איש אל רעהו, ולא נחפש כבוד ושיהיה לי טובות מהחבר, רק שנוכל לבכות לפניו את מרירות הלב שלנו, ונוכל לספר לפניו את כל הלכלוך החבוי בנו. שלא נבוא לחבר רק לשם אינטרס. שהחבר לא ירגיש שכאשר נוכל להפיק ממנו טובה אנו רצים אחריו בימים ובלילות, וכאשר הטובה נגמרה - בטלה אהבה. אין עוד ידידות בינינו. הוא כבר לא רודף אחרי, ואני רואה אותו רק מהעבר השני. כל עוד הוא יכל

כל אחד צריך ללכת לחבר לבכות על מדוי לבבו, וכשהוא משיח לפניו את לבו החבר לא צריך להתנפל עליו, ולא לצאת לרחוב ולהזהיר: "תזהרו ממנו הוא גנב, הוא שודד". היות שכאשר אחד מספר לחבר את מכאוביו הוא לא אמור לשמוע אותו, הוא אמור לשמוע את עצמו, והוא מתעורר לחשוב: "אוי וי, הרי הוא לא מדבר על עצמו, הוא מדבר עלי...". ואז הוא ילך איתו ביחד, "טובים השנים מן האחד", ושניהם יחד יצעקו: גועלד! אנו צריכים לחפש עצה, רחמים, שנגיע אל האמת, ואז נשמע שיש "אחד". כי איך אנו לא גונבים ולא הורגים, ומזה - אחזה אלוקה. מזה נראה שיש סיבות, עילת כל העילות וסיבת כל הסיבות.

אך כל עוד לא נכיר את השפלות שלנו לא נוכל למצוא את הרבש"ע. מה שיש לנו סיפוק ממה שאנו עושים בעולם זהו דמיון, זה לא הרבש"ע. כאשר נגיע לבחינה של "ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם" "וחטאתי נגדי תמיד" אז נמצא את הרבש"ע. ולכן צריך האדם לחיות בפחד תמידי שלא יסיח דעת מהשפלות שלו. דוד המלך מתוך שהיה מקושר ל"חי וקיים" הוא איבד שמץ של משהו מסיבת כל הסיבות, ואיננו יכולים כלל להבין את השמץ שדוד המלך איבד, ואז הוא אמר "בחנני ונסני", ולכן הגיע ל"בבוא אליו נתן הנביא כאשר בא אל בת שבע". מזה אנו רואים עד כמה צריך האדם לפחד. וכל פעולה שהוא עושה, כשהוא לומד, או מתפלל, או בזמן שהוא עושה טוב בעולם, הוא צריך לרעוד כדג

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ קודש

520

להוציא ממני איזה טובה הוא ירדוף אחרי יומם ולילה, וילחץ אותי, בין אם אני יכול ללכת עבודו ובין אם לא. אם ארצה ואם לא ארצה. וכשזה רק נגמר הוא לוקח את הטובה והלוחץ ילך. הוא כבר איננו. אני כבר לא רואה אותו עוד. איפה אתה חבר, הרי מר לי עד מאד, כל היום אני מסתובב כמו משוגע, בוא אלי לשמוע את הכאבים שלי. אך החבר חושב לעצמו: אני לא יכול לשאת את המרירות שלי ועוד אשמע את המרירות שלך? לך לשוארץ יאר... אני לא צריך יותר להכיר אותך... אי, מה רדפת אחרי ימים ולילות. אתה יודע למה, כי הייתי זקוק לך, חשבתי אולי אצליח לסחוט ממך טובה. אך אם אי אפשר לקבל ממך טובה לך לך לשוארץ יאר, אני לא צריך אותך...

לכן אנו בגלות המרה הזו, כי מחפשים רק לסחוט טובות ולא מחפשים אהבה שאינה תלויה בדבר. לא מחפשים שנגיע לך שנבוא לחבר ונגיד לו: הקשב לי, מר לי מאד. כל העולם מר להם ואינם רוצים לשמוע את המרירות של השני בא תשמע אותי. וכשאני מדבר אליך אל תירק לי בפנים, תשמע את עצמך. שתדע שגם אתה בשר ודם, אתה אותו מלוכלך כמוני. וכאשר תשמע אותי תקבל אותי ותאהב אותי ותקשיב למרירות שלי, אל תנוד לי בראשך, ואל תשבור אותי, אל תאמר "אתך אני אדבר, עם המלוכלך הזה". למה אתה לא שומע מדברי מי אתה? בגלל שעכשיו אתה "שיינער איד" ועכשיו אינך עומד בנסיון ולא כואב לך אתה צריך ללחוץ

אותי? כאשר אני מדבר אליך עליך לדעת שאתה בדיוק אותו דבר כמו שאני, ואנו יכולים להתאחד יחדיו באהבה שאינה תלויה בדבר, כי אני לא בא להוציא ממך כסף, ולא בא לבקש ממך טובות, רק בא לספר לך את מכאובי. שמע אותי ותשמע על עצמך. אני לא צריך אותך בשביל הטובות שלך, אני זקוק לך בכדי שאשפוך את מרירות לבבי לפניך. וכאשר אני שופך לפניך את מרירות לבבי, הקשב לי. אל תברח ממני. למרות שכל כולי פצעים ולכלוך, הלוא אתה אותו מלוכלך כמוני. אם רק יש לך רגע של שלווה אתה שוכח מי אתה, וכבר שוכח מה היה אתך לפני עשר דקות. אחרי שהצרה שלך עזבה אותך אתה לא רוצה אותי לשמוע את השבר שלי, הרי אתה באותה בעיה כמוני. ובאם תפתח את לבך ונגיע לאהבה שכוזו אז נוכל לצעוק ביחד, "אליך זעקו וגמלטו בד בטחו ולא בושו", כי שנינו יחד "תולעת ולא איש חרפת אדם ובוזי עם".

אהבה שכוזו לא בשמים היא. זה נועד לבני אדם, לא למלאכים ואף לא לחיות. תפקידם של בני האדם הוא שיגיעו למצב כזה שאחד יוכל לשפוך את לבבו לפני השני. וכאשר אנו נגיע לזה, אז יהיה עולם אחר, בבחינה של "דוד מלך ישראל חי וקיים", ואז כבר לא יהיה לקליפה מה לעשות, כי כל הרשעה כעשן תכלה כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ. לא יהיה יותר זכר לממשלת זדון על הארץ. לא יהיה אנגליה ולא יהיה אמריקה. אין קומניזם, יש רק "קדשיום", רק קדושה. המשך יבוא אי"ה

הַפֶּסֶק פִּנְיָנִים יִקְרִי

ואת יהודה שלח לפניו וכו' גושנה (מ"ו, כ"ח) הנה בשעת תפלה עולין כל המחשבות הזרות ובעיקר צריך אדם לדעת כי זה נמשך ומחמת הפנמים שאינו יכול לקשר הדיבור למחשבה, וכשיכיר בזה אז בודא יהיה נשבר לבו בקרב, בהתבוננות זו יבוא להתפשטות הגשמיות ולחקון בתפלה את זה רומז הכתוב ואת יהודה הוא המפל במחשבות הנפלים בעת התפלה העצה ואת יהודה כח התפלה שלח מלשון הפשט ואז יתחבר אל השי"ת בבחינת גושן ה'.

ויחי יעקב וכו' (מ"ו, כ"ח) נקדים לפרש הפסוק הודו לה' דהנה הצדיק ע"י תפלתו הוכה ממשיך את הבורא ב"ה וב"ש לעוה"ז כמו בקטנות ואז מלאה הארץ חסדו בהשפעות וברכות וטובות וזהו הודו לה' כי טוב דהיינו השם הקדוש בקטנות עולה טוב, וזהו ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ר"ל ע"י שם הקדוש שממשיך לעוה"ז למטה והוא גמטריה טוב נמשך חיות השפעות כנו"י.

ויחי יעקב בארץ מצרים וכו' (מ"ו, כ"ח) מצרים לשון מיצר ים ע"ז היה לו חיות שהיה מתדבק בהבורא ב"ה בכח האין סוף וכו' ומאחר שהיתה התפלה הזאת בכח אין סוף נמצא שאין זה מחמתו מצד פעולתו שיהיה ראוי להנתן לי שכר על זה, ואעפ"כ נותן הקב"ה שכר כאילו היתה הפעולה ממנו, כמש"כ וחסדו מאתו כלומר שחסדו הגדול שמעלה עלי כאלו היתה מאתו, והבן.

ויקרבנו ימי ישראל למות (מ"ו, כ"ט) הקשה הזה"ק וכו' בכמה יומין מיית אינש? אלא שיש לומר הפירוש שבחינת ישראל נמשך בשביל אותן הנשמות הנמוכין והרי מאן דנחית מדרגיה קרי בו וימת. ועיקר התגלות בחינת יעקב הוא בצדיק הדור המעלה כל הנפשות המקושרים אליו ומחבר בחינת עלמא תתאה בעלמא עלאה.

אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי (מ"ח, כ"ב) בתרגום אונקלוס בצלותי ובבעותי, לכאורה יש לדעת מדוע שינה התרגום מפשוטו, אלא שיעקב קבל מאביו את הקול קול יעקב, והידים ידי עשו ירושת עשוי, עשוי היה מתנאה בירושתו שנאמר פן בחרב אצא לקראתך ויעקב מתנאה בירושתו שנאמר ונצטק אל ה' אלקי אבותינו וזהו הצלותי ובעותי שתורגם מחרבי וקשתי שהיא ירושת יעקב. (קדושת ציון - באבוב)

הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם (מ"ט, ב') ... פי' כשתקבצו בקיבוץ ביחד דהיינו כשיש קיבוץ וכנסיה אצל הצדיק אזי ושמעו אל ישראל אביכם, פירוש אל תקרא אֵל בסגול אלא אֵל בצרי-שתכינו אֵל ישראל אביכם, שתעשו עיקר הנסיעה כדי לידע מהשי"ת והאיך לירא מפניו... (מאור ושמש)

גור אריה יהודה וכו' (מ"ט, כ"ט) דרשו חז"ל שמדבר על מלכות בית דוד שנשתל מיהודה, כי לכאורה היה ראוי לאבד העמרה של כתר מלכות בשביל מכירת יוסף, אמנם אחרי שראו כי טובה רבה צמח מזה חזרה למעלת כתר מלכות, עיין בזה"ק דמפרש כרע רבץ על הכנעה ושפלות, דיהודה כרע במיתת ער רבץ באונן כאר"י וכלביא בפרץ יורח ובסוף גור אריה יהודה מטרף בני עלית אחרי ראות הטובה הגדולה שצמח והם הכופים אהבה ויראה לעלות הרמתה.

וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה (מ"ט, מ"ו) גם יששכר טעם את העוה"ז אלא שהבחין בין נעים שהוא רק לשעה למועיל שהוא טוב נצחי וזהו וירא מנוחה כי טוב לעוה"ב והארץ כי נעמה בעוה"ז ויט שכמו לסבול עוה"ז ויהי למס עובד עבור עוה"ב.

בן פורת יוסף בן פורת עלי עין (מ"ט, כ"ב) אמרינן א"ת עלי עין אלא עולי עין שאין עין הרע שולטת בו, ויש לומר שמספר "קלא" עולה "ענוה" והוא מספר אחד למעלה מעין (שעולה קל) וזה שיר המעלות ה' לא גבה ליבי ולא רמו עיני וכו' והוא הקפיטל קלא כנ"ל, מאחר ומחזיק במדת הענוה אין עין הרע שולטת עליו. (קדושת ציון - באבוב)

י"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים
 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477
 ת.ד. 5080 ירושלים 91050